

សិទ្ធិរបស់លោកអ្នកក្នុងរដ្ឋវិចិត្រវិយ៉ា និងជនដែលអាចជួយបាន

សិទ្ធិមនុស្ស

នៅក្នុងរដ្ឋវិចិត្រវិយ៉ា គឺជាការប្រឆាំងនឹងច្បាប់ចំពោះជនណាម្នាក់ ដែលប្រកាន់រើសអើងប្រឆាំងនឹងលោកអ្នកដោយសារពូជ សាសន៍ សាសនា ភេទ ជំនឿនយោបាយ និងកិច្ចការដទៃជាច្រើន ទៀត។ លោកអ្នកក៏មានសិទ្ធិផងដែរ ដូចជាសិទ្ធិទទួលបានសុវត្ថិភាព ត្រូវបានគេប្រព្រឹត្តមកលើដោយត្រឹមត្រូវ សិទ្ធិដើម្បីអនុវត្តតាម ជំនឿសាសនារបស់លោកអ្នក និងដើម្បីសប្បាយរីករាយជាមួយ នឹងវប្បធម៌ និងគ្រួសាររបស់លោកអ្នក។

សិទ្ធិទាំងអស់នេះហៅថា “សិទ្ធិមនុស្ស” ហើយមនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទាំងនេះដូចគ្នានៅក្នុងរដ្ឋវិចិត្រវិយ៉ា ទោះបីជាលោកអ្នក កើតនៅទីណាក៏ដោយ។

ការប្រកាន់រើសអើង

វាក៏ជាការប្រឆាំងនឹងច្បាប់ដែរ សម្រាប់លោកអ្នកដែលត្រូវបាន គេប្រព្រឹត្តមកលើដោយខុសគ្នា ឬដោយពុំត្រឹមត្រូវប្រសិនបើរឿង នេះកើតឡើងនៅកន្លែងណាមួយ ដូចជានៅកន្លែងធ្វើការរបស់ លោកអ្នក នៅពេលជួលផ្ទះ នៅសាលារៀន នៅក្នុងហាង ឬក្នុងអាហារដ្ឋាន ឬនៅពេលលេងកីឡាជាដើម។

មនុស្សទាំងឡាយមិនអាចប្រព្រឹត្តមកលើលោកអ្នកដោយមិន ត្រឹមត្រូវដោយសារ:

- ពណ៌សម្បុរស្បែក វប្បធម៌ ឬពូជសាសន៍របស់លោកអ្នក សារវត្ថុស្រាវ ឬប្រទេសដើមកំណើតរបស់លោកអ្នក។
- សាសនា ជំនឿ ឬសកម្មភាពផ្នែកសាសនារបស់លោកអ្នក។ ខទាហរណ៍ មនុស្សទាំងឡាយពុំអាចប្រព្រឹត្តមកលើលោក អ្នកដោយខុសគ្នា ដោយសារលោកអ្នកទៅវិហារអ៊ីស្លាម វិហារសាសន៍យូដា ឬវិហារគ្រិស្តសាសនា។ គឺជាការពុំទាន់ ខុសឆ្គងឡើយចំពោះអ្នកដែលពុំមានជំនឿសាសនាណាមួយ នោះ។
- ការមានពិការភាព ជម្ងឺ ឬរូបសម្បត្តិ ខទាហរណ៍ ប្រសិនបើ លោកអ្នកមានពិការភាព ឬជម្ងឺ លោកអ្នកអាចស្នើសុំឲ្យមាន

ការរៀបចំសម្រាប់ការងារផ្សេងទៀត ដោយពុំត្រូវទទួល ទណ្ឌកម្មអ្វីឡើយ ហើយនិយោជករបស់លោកអ្នកត្រូវការ រៀបចំយ៉ាងណាឲ្យបានសមហេតុផល ដើម្បីឲ្យលោកអ្នក អាចធ្វើការងាររបស់លោកអ្នកបាន។

- ទោះថាលោកអ្នកជាឪពុកម្តាយ ឬជាអ្នកមើលថែក្តី។ ខទាហរណ៍ ប្រសិនបើលោកអ្នកមើលថែកូន ឬសមាជិក គ្រួសារ លោកអ្នកអាចស្នើសុំធ្វើការងារពេលម៉ោងខុស គ្នា ឬពេលម៉ោងយប់ ដើម្បីមើលថែរក្សាកូន ឬសមាជិក គ្រួសារ។
- អាហាររបស់លោកអ្នក។ ខទាហរណ៍ ប្រសិនបើលោកអ្នក ដាក់ពាក្យសុំការងារធ្វើ គេពុំអាចនិយាយថាលោកអ្នក ចាស់ពេក ឬក្មេងពេកសម្រាប់ការងារឡើយ។
- ទោះថាលោកអ្នកជាបុរស ឬស្ត្រីក្តី។
- ការមានផ្ទៃពោះ ឬការបំបៅដោះកូន។ ខទាហរណ៍ វាពុំទាន់ ខុសឆ្គងឡើយដើម្បីបំបៅដោះកូននៅតាមទីកន្លែងសាធារណៈ ដូចជាហាងកាហ្វេ ឬទីផ្តោសម្រាប់ក្មេងលេងជាដើម អ្នកអាច ជ្រើសរើសធ្វើការងារពេលណាអ្នកមានផ្ទៃពោះ ឬបំបៅដោះ កូន។
- ធ្វើសកម្មភាពផ្លូវភេទណាមួយដែលពុំទាន់ខុសចំពោះច្បាប់។ ខទាហរណ៍ លោកអ្នកមិនអាចត្រូវគេប្រព្រឹត្តមកលើដោយពុំ ត្រឹមត្រូវ ដោយសារមនុស្សដែលលោកអ្នករួមភេទជាមួយ ឡើយ។
- ចំណូលចិត្តរបស់លោកអ្នកចំពោះដៃគូរួមភេទ ឬស្ថានភាព ផ្នែកភេទរបស់លោកអ្នក។ ខទាហរណ៍ មនុស្សរួមភេទដូចគ្នា មនុស្សស្រីដែលរួមភេទជាមួយស្រីដូចគ្នា មនុស្សខ្ចើយ មនុស្សប្តូរភេទ អ្នកចង់បានភេទផ្សេងពីភេទដើមកំណើតរបស់ ខ្លួន មនុស្សប្រសើរដែលស្នេហាប្រសើរដូចគ្នា និងមនុស្សរួមភេទ ជាមួយភេទផ្សេងគ្នា មនុស្សទាំងអស់នេះមានសិទ្ធិដូចគ្នា។
- ទោះថាលោកអ្នករៀបការ ឬអត់ក្តី។ វាពុំទាន់បញ្ហាអ្វីឡើយ ប្រសិនបើលោកអ្នកបានរៀបការ លែងលះគ្នា ពុំបានរៀបការ

ប្រសិនបើជាមួយគ្នា លោកអ្នកនៅតែត្រូវបានគេប្រព្រឹត្តិមកលើដោយត្រឹមត្រូវ។

- លក្ខណៈនៃរាងកាយរបស់លោកអ្នក។ ឧទាហរណ៍ លោកអ្នកមិនអាចត្រូវបានគេប្រព្រឹត្តិមកលើដោយពុំត្រឹមត្រូវដោយសារកំពស់ ទម្ងន់ មាឌ សក់ ឬខ្លួនពិការណ៍ឡើយ។
- សកម្មភាពរបស់លោកអ្នកអំពីសិទ្ធិនៅកន្លែងធ្វើការ។ ឧទាហរណ៍ លោកអ្នកមិនអាចត្រូវបានគេបណ្តេញចេញពីការងារ ឬដាក់ទណ្ឌកម្មដោយសារការសួរសុំនូវ ឬនិយាយអំពីបញ្ហាដែលលោកអ្នកមាននៅកន្លែងធ្វើការឡើយ។
- សកម្មភាពសហជីព។ ឧទាហរណ៍ លោកអ្នកមិនអាចត្រូវបានគេបណ្តេញចេញពីការងារដោយសារលោកអ្នកជាសមាជិកសហជីពពលកម្ម ឬធ្វើកូដិកម្មឡើយ។
- គោលជំហរនយោបាយ ជំនឿ ឬសកម្មភាពផ្នែកនយោបាយរបស់លោកអ្នក ឬដោយសារលោកអ្នកពុំចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនយោបាយទាំងឡាយ។

វាក៏ជាការប្រឆាំងនឹងច្បាប់ដែរ ចំពោះលោកអ្នកដែលប្រព្រឹត្តទៅលើនរណាម្នាក់ដោយខុសគ្នា ដោយសារមូលហេតុណាមួយនៃមូលហេតុទាំងអស់នេះ។

លោកអ្នកមិនអាចត្រូវបានគេដាក់ទណ្ឌកម្ម ឬប្រព្រឹត្តិមកលើដោយពុំត្រឹមត្រូវដោយសារការស្នើសុំឲ្យយើងខ្ញុំជួយ ឬធ្វើការតវ៉ា ហើយមានតែអ្នកជាប់ទាក់ទិនក្នុងការតវ៉ាប៉ុណ្ណោះដែលនឹងដឹងអំពីកិច្ចការនេះ។ ការដាក់ពាក្យតវ៉ាពុំមានន័យ ថាលោកអ្នកនឹងត្រូវទៅតុលាការឡើយ។

ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានបន្ថែម លោកអ្នកអាចបើកមើលនៅតាមវិបសាយ humanrightscommission.vic.gov.au ផងដែរ។ យើងក៏ផ្តល់ជូនព័ត៌មានដោយឥតគិតថ្លៃផងដែរអំពីសិទ្ធិរបស់លោកអ្នកនៅតាមទីសាធារណៈ នៅកន្លែងធ្វើការ និងជាមួយស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលនានា។

ប្រសិនបើលោកអ្នកចង់បានព័ត៌មានបន្ថែមអំពីសិទ្ធិមនុស្សរបស់លោកអ្នក ឬអំពីការប្រកាន់រើសអើង និងអំពីអ្វីខ្លះដែលលោកអ្នកអាចធ្វើបាន ប្រសិនបើលោកអ្នកត្រូវការជំនួយ លោកអ្នកអាចទូរស័ព្ទទៅគណៈកម្មការ លេខ **1300 292153** ឬដើម្បីស្នើសុំអ្នកបកប្រែភាសាសូមទូរស័ព្ទលេខ **1300 152 494**។

Need more information?

Contact the Commission:

Enquiry Line 1300 292 153 or (03) 9032 3583
 Fax 1300 891 858
 TTY 1300 289 621
 Email enquiries@veohrc.vic.gov.au
 Website humanrightscommission.vic.gov.au

Accessible formats

This publication is available to download from our website at humanrightscommission.vic.gov.au/resources in PDF and RTF. Please contact the Commission if you require other accessible formats.

We welcome your feedback!

Were these resources useful? Easy to use? Would you like to see something else included? Please email us at communications@veohrc.vic.gov.au.

Published by the Victorian Equal Opportunity and Human Rights Commission, Level 3, 204 Lygon Street, Carlton Victoria 3053. May 2013.

Disclaimer: This information is intended as a guide only. It is not a substitute for legal advice.